

NOVE NOVICE

Z RIBNIŠKO-KOČEVSKEGA KONCA

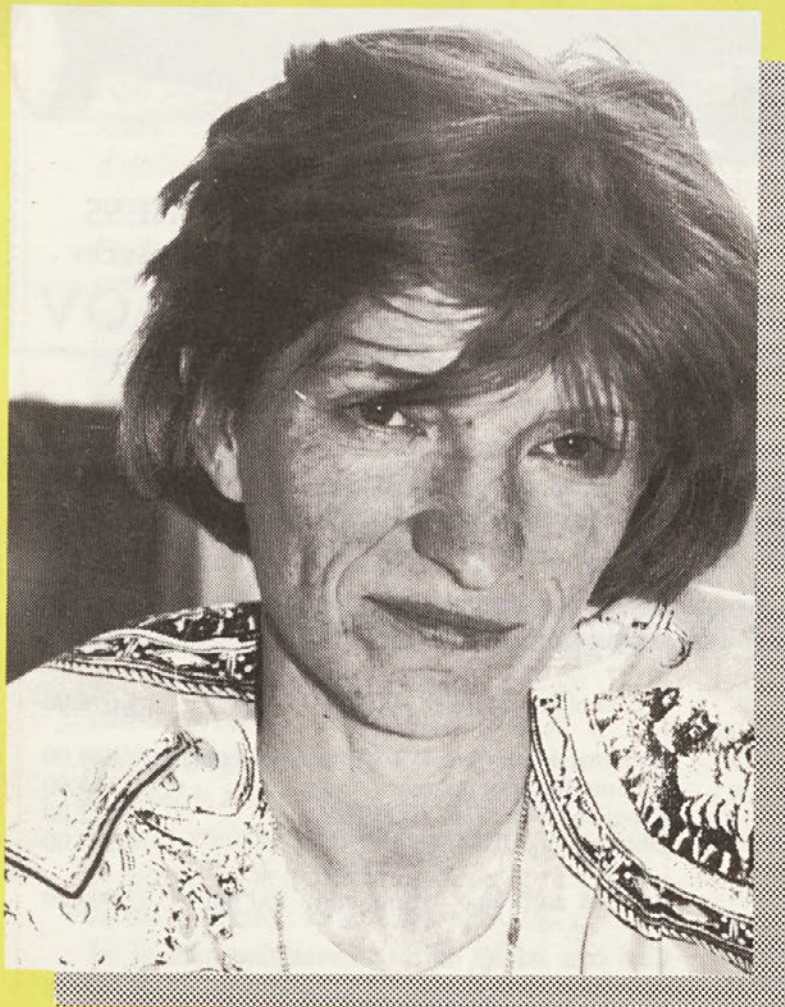
junij 1993 • cena 100 SIT • št. 53

Poštnina plačana pri pošti 61310 Ribnica

• Črna kronika:

PIJANCI NA CESTI

• Prometna varnost:

**MLADI VOZNIKI MOTORNIH
KOLES NA VARNOSTNI VOŽNJI**

• Kočevska skupščina:

**KAKO RAZDELITI
10 MILJONOV DEM**

• Kmečki punt:

**RIBNIŠKI KMETJE
ZBRALI KORAJŽO**

• Oprema:

**SINDIKALNA AFERA PRED
EPILOGOM**

• Domača in umetna obrt:

**NAVODILO ZA PRIDOBITEV
SOGLASJA**

• ANTONOV 101. ROJSTNI DAN

• Danica Fegic:

VZGOJA NAJ SE VRNE V DRUŽINO

• Goteniški fevd:

**KOČEVSKA REKA ODREZANA
OD GOTENICE**

• Itas v likvidaciji:

**GASILCI V BOJU ZA STARO
PRAVDO**

RUFAC

AVTOCENTER RUFAC d.o.o.

Ob Mahovniški cesti 3 — 61330 Kočevje

Tel.: 061-854 042,
Fax: 061-854 042

RENAULT

AVTO // 22672

ZIVLJENJA

SERVIS ZA VSE ZNAMKE AVTOMOBILOV

50 1994/433

NOVO IZ REVOZA:

CLIO 1,2 RN/5 V 1.236.360 SIT

CLIO 1,4 RT/5 V cat 1.508.348 SIT

cene so do registracije

Možnost testne vožnje! Dobava takoj!
Bogata oprema!

Na zalogi imamo:

R5 campus, R 19, R 21, SAFRANE, EX RESS

Financiranje: kredit ali leasing na 36 mesecev

KOVINOTEHNA

NAJUGODNEJŠI NAKUPI!

Zamrzovalna omara 10M Gorenje
(got. plačilo)

37.362,00

Električni kabel PPR 3 x 1,5

44,50

Vrtna mreža

160,00 SIT/m²

Gorska kolesa uvoz iz ITALIJE izjemno ugodno
že od 23.360,00 SIT naprej, prodaja na tri čeke

Enoročne ARMALOVE armature po tovarniški ceni

Tuš kabina KOLPA SAN

20.570,00

Kopalniška štiri delna garnitura

19.900,00

WC kotliček CIKLON

3.990,00

WC školjka Strumica – bela

5.698,00

Radiatorski zaključek 3/8" ravni in kotni

649,00

Koleno 1/2" pocinkano

64,00

Kroglična pipa 1/2" KOVINA

472,00

Obtočna črpalka IMP GHN 20-25

6.990,00

Agregat za pranje avtomobilov 100 bar

37.000,00

Cevi črne od 3/8 do 5/4 za centralno
ogrevanje

79,00 SIT/kg

Pocinkane cevi

110,00 SIT/kg

PRODAJNI POGOJI

BELO TEHNIKO PRODAJAMO NA PET ČEKOV BREZ OBRESTI. OSTALO BLAGO NAD 7.000 SIT
NA DVA ČEKA, NAD 10.000 SIT NA TRI ČEKE BREZ OBRESTI. GOTOVINSKI POPUST PRI
NAKUPU NAD 12.000 SIT.

NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO

Od 28. 5. 93 imamo trgovino tudi v Ribnici na Opekarski ulici. Tel. (061) 861064

Osnovni prodajni asortiman: – vodovod – ogrevanje – elektrika – bela tehnika

Po dogovoru lahko nabavimo tudi ostali material

NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO

UVODNIK

Kljub vsem težavam, ki nas tarejo zadnje dni (ali leta?), kljub velikemu padcu standarda, kljub negotovi sedanjosti in prihodnosti – mesec maj je prinesel s seboj omamen vonj in dehteč zrak, nežen veter in petje ptic, vonj po pokošenih travah in čričkov smeh... Ga ni med nami, ki se ga ne dotakne lepota in nepotvorjenost narave. Žal pa nas je še vse premalo, ki opazimo to lepoto narave in znamo ceniti njene sadove. Kajti stara resnica je, da je človeku narava sama najbližja in najboljša prijateljica, če ji le zna to ljubezen vračati. Kako se vsi skupaj obnašamo do nje, ve vsak sam. In trditev, da je človek del narave, celo da je njen najpopolnejši produkt, je že od zdavnaj vprašljiva. Naj zapišem misel neke slavistke, ki se me je globoko dotaknila: "Če drži, da je Bog naš stvarnik, potem je gotovo človek edina zgrešena božja tvorba. Bog je ustvaril raj na zemlji, ko je zemljo oblekel v zeleno obleko, ko je vanjo zarisal srebrne potoke in modre reke in morja, ko je v pisana oblačila ogrnil živali in cvetice. In ustvaril je le pekel, ko je ustvaril človeka in ga pustil, da je uničil zelenje gozdov, srebrnino rek in potokov, modrino morja, prosojnost zraka in iztrebil pisanost živalskega sveta. Verjetno bo edino dobro delo, ki ga bo človek storil, to, da bo iztrebil človeka. In samo upamo lahko, da bo preživel en sam par ljudi, ki bo svetu vrnil ne človeka, ampak Človeka."

UREDNICA

AKTUALNO

Itasovo umiranje na obroke je v svoje kolesje potegnilo tudi gasilna domova na Rudniku, ki naj bi sploh ne bila Itasova, v oživiljanje Kočevske Reke pa nikakor ne uspejo pritegniti Gotenice, ki se zapira v svoj fevd.

NOVE NOVIČKE

Mladi mopedisti se na prvo legalno vožnjo podajajo pod nadzorstvom inštruktorjev, kmetje se borijo za staro pravdo, Opremin sidikalist je pred sodiščem že prišel do svojega zadoščenja, kočevski poslanci pa so dodobra preresetali letošnji osnutek proračuna.

MLADOST, STAROST

Kočevski otroci so lepo majsko soboto živ-žavali, mladinci rolali na rock koncertu, ribniški šolniki pa zbirajo denar za knjižni fond. V maju je lepa tudi starost, še posebej, če učakaš sto prvo leto zdravega telesa in bistrega duha.

VAŠ INTERVJU

Maja tudi šola učenca za vrat stiska, zato bodo tako šolarjem in njihovim stršem dobrodošli nasveti izkušene socialne delavke.

PREDSTAVLJAMO VAM

Kočevska METKA je ujela utrip Kočevja v svojo letno ponudbo, ribniški PIRKER pa uredi vse potrebno za pravi užitek pri športu in rekreaciji.

DOBRO JE VEDETI

V domači in umetni obrti je nova zakonodaja naredila več reda, zato je dobro prebrati zbornična navodila, kako se prilagoditi novim zahtevam.

NOVE NOVICE

NOVE NOVICE izdaja PROZA d.o.o., Ribnica. Glavna in odgovorna urednica: Darja D. Hafnar. Novinar in lektor: Stane Hafnar. Tisk: Tiskarna Tone Tomšič, Ljubljana. Organizacija: Luxuria d.o.o., Ljubljana. Po odločbi Ministrstva za informiranje št. 23/92 sodi časopis NOVE NOVICE med proizvode informativnega značaja in se zato plačuje 5 % prometni davek, ki je vračunan v ceno časopisa. Polletna naročnina 1200 SIT. Naslov uredništva: Vrtnarska 2, Ribnica. Poslovni čas od 8.00 do 11.00. Tel. 861-765 med poslovnim časom, ostalo 861-704. Žiro račun: NOVE NOVICE 51310-685-1349.

Itas v likvidaciji

GASILCI V BOJU ZA STARO PRAVDO

Od lanskega novembra, ko se je po neuspešnih poskusih prisilne poravnave stečajni senat odločil za likvidacijo Itasa, je stečajnemu upravitelju po nekaterih ocenah uspelo prodati 10 do 15 % vrednosti podjetja. Večji del predstavljajo nekdanji Itasovi obrati skupaj z zemljišči, ostalo pa stanovanja, stroji in reprodukcijski material. Ko je že kazalo, da bo vsaj ta najbolj groba oblika stečaja vendarle pripeljala do končne "rešitve" tega najtršega kočevskega gospodarskega problema, so se lastninskih odnosih pokazale razpoke, ki jim Itas kljub opozorilom tudi v svojih najboljih časih ni namenil dovolj velike pozornosti. Socialne stiske odpuščenih delavcev je tako zasenčil boj rudniških gasilcev za gasilna domova na Itasovi, po novem pa Hurwitsovi zemlji...

V Itasovi pravni službi smo se pri Ivu Stošiču pozanimali, kaj trenutno še je oz. ni več Itasovo. Itas je podjetju Smola d.o.o. prodal poslopje montaže zemljiščem in stroji, podjetju Lip obrat v Pirčah, podjetju v mešani lastnini Horwits pa objekte z zemljiščem ob rudniškem jezeru, pri čemer je v kupoprodajni pogodbi navedeno, da mora novi lastnik novi gasilni dom oddati gasilcem v destletni brezplačni zakup. Zasebnemu podjetju Itas-CAZ je bil oddan v najem obrat za proizvodnjo mešalcev in avtoci-steri, Itas -PIN pa je vzelo v najem podjetje Avto final iz Ilirske Bistrice za izdelavo traktorskih in avto prikolice. Obe podjetji naj bi bili tudi bodoča kupca objektov in opreme, z minimalno njemnino pa se pokrivajo stroški stečajnega postopka. Od 372 stanovanj jim je po pogojih stanovanjskega zakona uspelo prodati 262 stanovanj, med njimi po simboličnih cenah tudi nekatera že odpisana v bivši rudniški koloniji. Prodaja stro-

jev na dražbah in prodaja nekurenega materiala po tržnih cenah je po Stošičevih izjavah potekala izključno s soglasjem stečajnega senata, prodaja Itasa pa poteka tudi v soglasju z odborom upnikov. Tako izgleda pravno-formalna plat likvidacijskega postopka, ki naj bi se v tem stilu tudi nadaljevala do dokončne odprodaje Itasove lastnine. Življnje ali bolje rečeno Itasovo umiranje na obroke pa pozna tudi druge plati, ki jih bo očitno težko spraviti v pravne okvire.

Itas si je s prodajo zemljišča skupaj z gasilnima domovoma pri Jezeru namreč nakopal hudo zamero pri tamkajšnjih gasilcih. Stari gasilni dom so zgradili že leta 1925 za gašenje rudnika in reševanje, 1977 pa je po ukinitvi Rudnika tako kot vse drugo pripadlo itasovemu tozdu. Rudniški gasilci so postali IGD - Rudnik. Že takoj po itasovem prevzemu doma so se želili osamosvojiti, vendar postopka formalno niso izpeljali, ker so se zbal stroškov za vzdrževanje doma. Ker pa so s prostovoljnim delom nabavili novo gasilsko črpalko TAM 2000, so zanj potrebovali večjo garažo. V soglasju z Itasom zgradili ob starem domu novo orodišče z novimi klubskimi prostori in sanitarijami, vse to s preko 4000 urami prostovoljnega dela ter ob pomoči GG, komunale in nekaterih drugih podjetij. IGD - Rudnik je bil v nasprotju z industrijskimi gasilnimi društvi regi-

striran kot samostojno društvo zaradi več kot 50% članov, ki niso bili delavci Itasa. Ko so v društvu ugotovili, da je Itas prodal zemljišče z gasilnima domovoma vred zasebnemu podjetju Hurwits, so v začetku decembra na Itas naslovili zahtevo po obrazložitvi te prodaje. Konec marca so zahtevo po preverjanju pravilnosti odločitve stečajnega senata za prodajo gasilnih domov naslovili tudi na sodišče združenega dela, ki pa za odločitve tega organa ni pristojno. Medtem je od gasilcev s tožbo zahteval izpraznitev starega gasilnega doma že Hurtwig, gasilci pa so zoper to podjetje vložili tožbo zaradi kratenja lastninske pravice. Trdno so namreč prepričani, da je bila njihova lastninska pravica nad gasilnima domovoma pridobljena iz dobroverne posesti, ki jo dovoljuje pozitivna zakonodaja. Tudi glede na to, da sta domova po zapriseženem cenilcu vredna 10 milijonov, t.j. dvakrat več kot je Itas prodal vso zemljo z objekti ob Jezeru in glede na to, da stojita na eni najlepših kočevskih lokacij, se gasilcem obeta trd boj za staro pravdo. Ki pa bi ga ne bilo treba biti na hrbtu nekoga tretjega, če bi se resda v težkih ramerah za Itas vendarle ob pravem času našlo nekaj pravih besed. Upati je le, da bo to dovolj draga šola za v prihodnje, saj ima Itas v jezerski okolici še preko 200 ha od rudnika podedovane posesti.

H.S.

Goteniški fevd

KOČEVSKA REKA ODREZANA OD GOTENICE IN ZAPOSTAVLJENA OD KOČEVJA

Kočevska Reka in Gotenica sta bolj redka gosta Novih novic. Nanju se spomnimo tako kot večina drugih medijev ponavadi takrat, ko je nanju izvršen kakšen paradni desant, pospremljen z visokim državiškim obiskom. 14. maja pa smo bili tako novinarji kot predstavniki kočevskih strank povabljeni v Kočevsko Reko z namenom, da se tudi sami znebimo predsodka, da se v nekdanjem zaprtem območju poleg vojakov in policistov nahaja le še divjad. Medse so nas namreč povabili ljudje, ki so s svojo preteklostjo in prihodnostjo povezani s Kočevsko Reko kot običajni krajanji resda precej neobičajne krajevne skupnosti.

Tudi če pustimo obdobje zaprtosti tega področja popolnoma v nemar, se njegovim posledicam v sedanosti ni mogoče izogniti. Na 180 km² živi 800 ljudi, le po 2 na km². Le 6 km² zemlje je obdelane, 130 km² pa je zaraščenih. Od 34 registriranih naselij je 22 nenaseljenih, v ostalih naseljih pa je 30 % tujcev, če mednje štejemo tudi prišleke, ki so dobili slovensko državljanstvo. Do 88. leta je Snežnik skrbel za vse, od zaposlitve do komunale in otroškega vrtca, potem pa...

Sledilo je obdobje negotovosti, temu pa po besedah predstavnikov sveta KS Kočevska Reka razočaranje nad kočevsko občino, ki je bila najbolj glasna pri odpiranju Kočevske Reke. Snežnik je razpadel na tri podjetja, ki naj bi oskrbovala dejavnosti obrambnega in notranjega ministrstva. Ko se je tudi formalno postavila na noge KS, je koncesijo na komunalnem področju podelila Snežniku, saj naj bi bila občina tipični birokratski aparat, ki se ukvarja sam s sabo in mestom Kočevje. Krajanji Kočevske Reke pa so hkrati prišli do spoznanja, da so jim oddtujili še Gotenico. Kljub temu, da bi Vadbeno oskrbni center Ministrstva za notranje zadeve Gotenica do oktobra moral prenesti gospodarsko dejavnost na javno podjetje, nič ne kaže, da to namerava tudi storiti. Vadbeni center gradi svojo infrastrukturo mimo KS in ustrezne urbanistične zasnove in kljub temu, da je Gotenica prevozna, ostaja pravzaprav zaprta. Višek ignorance do sosedov v Kočevski Reki je nova bencinska črpalka, tako da sta se na razdalji 5 km pojavili kar dve. Na krajevni skupnosti se pritožujejo

nad ignoranco Goteniških sosedov, zaradi katere jih še posebej skrbi, da se bodo z gospodarsko dejavnostjo sicer res prenehali ubadati, vendar na tak način, da bodo črede razprodali, sedanje hleve pa preuredili za svoje vadbene potrebe. Glede na to, da je velika večina prebivalcev Kočevke Reke neposredno odvisna od usode svojega Snežnika, jim seveda ni vseeno, če se izgublja njegova nekdanja gospodarska baza.

Kot je bilo razbrati iz izjav krajanov, se je MORIS precej bolje vključil v utrip kraja. K temu naj bi pripomoglo predvsem sprotno reševanje problemov, saj so v Antonu Krkoviču kot domačinu našli dobrega sogovornika. Njegovi fantje res včasih preveč divjajo po kraju, opozorila pa vsaj začasno zaležejo. Nekateri so zato celo predlagali, naj šef Gotenice Ivančič pride živeti v Kočevsko Reko...

Krajanji Kočevske Reke so navedli še nekatere razloge, zaradi katerih se počutijo kot "otroci udbovcev" in s tem kot drugorazredni državljani. Otroci potrebujejo od Štalcerjev do šole v Kočevski Reki kar dobro uro, saj avtobus naredi velik ovinek čez Borovec. Table in rampe za prepovedan dostop se pojavljajo zdaj tu zdaj tam brez njihove vednosti. Večkrat je bila omenjena možnost prisluškovanja krajanov, saj naj bi se na tem področju križali interesi raznih obveščevalnih služb. Kljub pobudam, da bi se krajanji dobili skupaj s predstavniki vseh ministrstev in njihovih tukajšnjih zastopnikov, so se le ti odzvali šele, ko so krajanji s svojimi problemi že prišli v javnost. Srečanje jim je tako nekako uspelo izsiliti

Predsednik sveta KS Stane Gabrič

prejšnji četrtek, vendar je bilo bolj "internega" značaja in do zaključka redakcije nismo uspeli dobiti uradnejših izjav.

Veliko si zaradi nestrankske sestave KS v Kočevski Reki ne morejo obetati tudi po strankarski plati. Kočevske stranke so vse imele v predvolilnih programih polna usta odpiranja Kočevske Reke, danes pa nobena ne ponuja celovite vizije njenega razvoja. Zato ni niti čudno, da se med avtohtonim prebivalstvom močno čuti nostalgija za nedavnimi časi ali pa še bolj po tistih predvojnih časih, ko je bila Gotenica baje najbogatejša slovenska vas. Kako naj bi izgledalo danes področje KS Kočevska Reka, če bi ne prišlo do skoraj pol stoletne diskontinuitete, se danes prav lepo vidi na sosednjih lepih in bogatih ribniških vaseh. Pravzaprav bi se Ribničani kot novi kolonizatorji praznih Kočevskih prostranstev morda bolje odrezali od Kočevarjev: mlade generacije imajo še vedno stik z zemljo, spoznajo se na "kšeftanje" pa tudi takšno ali drugačno oblast znajo že od podelitve cesarjevega patenta pred 500 leti tako prinesiti naokrog, da le redko potegnejo kratko. H.S.

Prometna varnost

Mladi vozniki motornih koles na varnostni vožnji

Zaradi pogostih nesreč mladih voznikov motornih koles, ki po opravljenem preizkusu znanja o cestno prometnih predpisih na cesti radi precenjujejo svoje znanje ali pa si predpise v praksi razlagajo po svoje, so v Ribnici letos uvedli novost. Redne tečaje in preizkuse cestnoprometnih predpisov za učence sedmih in osmih razredov so na pobudo in v izvedbi zasebne avtošole Herbby d.o.o. dopolnili s praktično vožnjo po ribniških cestah in ulicah.

Preko 30 ribniških sedmošolcev in osmošolcev je po opravljenem teoretičnem preizkusu znanja opravljalo še praktično vožnjo s kolesi z motorjem. V skupinah po pet so v spremstvu Herbbyevih inštruktorjev na prednjem in zadnjem delu kolone 40 minut spoznavali križišča in pasti, ki jih skrivajo ribniške ceste. Inštruktorja sta med in po vožnji z vozniki motornih koles opravila razgovor, v katerem sta jih opozorila na opažene nepravilnosti. Kljub temu, da praktična vožnja ni obvezni del preizkusa znanja, so se je udeležili vsi slušatelji tečaja, pri tem pa so kljub mladosti pokazali tudi vso resnost. Res da je marsikdo pozabil pravočasno nakazati smer ali pa ni dovolj očitno preveril situacije na levi ali desni, kar bi ga morda stalo izpita A kategorije, vendar je bila zanj dobra šola že to, da je bil na neprevidnost opozorjen. Vsi kandidati, ki so pred občinsko komisijo pozitivno opravili teoretični izpit iz cestnoprometnih predpisov, so dobili na občini čisto prave vozniške s fotografijo in oznako za dovoljenje vožnje v H-kategoriji. Avtošola Herbby je praktično vožnjo za bodoče mopediste izvedla na lastno pobudo povsem brezplačno in se na tak način aktivno vključila v evropsko akcijo Mladi voznik ter našo preventivno akcijo -10 %. Odgovorno akcijo so izpeljali srečno in uspešno, zato bo postala stalna oblika preventivne dejavnosti za varnost v prometu.

Tržne vezi gospodarstva

Preko 500 milijonov odpisanih terjatev

Po podatkih kočevske podružnice SDK je bila v kočevskem in ribniškem gospodarstvu leta 1992 stopnja vnovčevanja terjatev približno enaka stopnji poravnavanja obveznosti do dobaviteljev, obe pa presegata mejo 80 %. Kljub temu je bilo kočevsko gospodarstvo lani prisiljeno odpisati za 227 milijonov terjatev, od tega 7/10 iz poslovanja v Sloveniji, ostalo pa iz poslovanja z nekdanjo Jugoslavijo. Ribniška podjetja so opisala kar za 333 milijonov SIT terjatev, od tega 41 % v Sloveniji, 45 % v pravi tujini in 14 % v nekdanjih jugoslovanskih republikah, med njimi največ iz razmerij s Hrvaško.

Prvi rojstni dan slovenske vojske

Desant na Kočevski Rog

15. maja so se sredi Kočevskega Roga poleg pripadnikov slovenske vojske zbrali najvišji slovenski politiki z dr. Janezom Drnovškom, Hermanom Rigelnikom, Janezom Janšo in Igorjem Bavčarjem na čelu. Obrambni minister je ta dan označil za Dan slovenske vojske v spomin na leto 1990, ko je bil izdan ukaz o raoozrožitvi TO Slovenije.

Takrat so se ukazu iz Beograda uprli, temu pa je sledil nasatanek manevrske strukture Narodne zaščite, ki je kmalu štela 20.000 oboroženih pripadnikov. Janša je kot slavnostni govornik opisal tudi druge dosežke slovenske vojske v kratkem obdobju njenega obstoja in opozoril na dodatne napore, ki so potrebni za zavarovanje zračnega prostora in prostora izhoda v mednarodne vode Jadranskega morja. Po podelitvi priznanj številnim zaslužnim posameznikom, podjetjem in ustanovam je bil na prizorišče proslave izveden MORIS-ov helikopterski desant, ki je ponazoril obrambno pripravljenost naše države.

Popravek

V prejšnji številki Novih novic je v poročilu o zasedanju ribniške skupščine prišlo do napačne in pomanjkljive navedbe v paketu preimenovanih ribniških ulic. Kurirska pot se tako ne preimenuje v Ulico Antona Skubica ampak v Riglerjevo ulico, po Antonu Skubicu pa naj bi se preimenovala glavna Šeškova ulica do cerkve oz. Oničeve hiše.

Kmečki punt

Ribniški kmetje zbrali korajžo

O možnosti množičnega protesta slovenskih kmetov se je govorilo že konec marca, vendar so ga organizatorji na Slovenski kmečki in Zadružni zvezi zaradi vzpostavljenega dialoga z vlado zadrževali vse do 19. maja, ko je po mnenju nekaterih v še vedno precej neprimeren trenutku vendarle izbruhnil. Val protesta je tako opljusnil tudi Ribnico, kjer so se pred občinsko zgradbo zbrali nekateri najvztrajnejši kmetje in združniki.

Javno preko megafona so ponovili vseslovenske zahteve od prelevmanske zaščite prilagoditve odkupne cene mleka 80 % stroškom prireje, ki naj bi do konca junija za kmeta znašala 30 SIT za liter. Odkup mleka je po mnenju razpravljalcev na shodu glavni ribniški problem, saj ga okrog 800 kmetij odda letno kar 3 milijone litrov. Ker so se že zbrali pred občino, so nekaj pikrih povedali tudi čeznjo, saj bi po njihovem mnenju morala delovati kot velika usklajena družina, ne pa da vsak vleče na svoje. Ker je bilo slišati tudi pozive k neplačevanju davkov, je predsednik ribniške vlade zbrane opozoril na nikakršen vpliv občine na davčno politiko. Zato je predlagal skupen sestanek predstavnikov kmetov, načelnika davčne uprave v Ribnici in ribniškega republiškega poslanca, da bi tako oblikovane probleme in zahteve prenesli na republiško raven.

Aktualna anekdota, povedana na protestnem zboru: Kralj pošlje valpta med podanike. Ta poroča kralju, da je vzdušje med podaniki odlično. Kralj zato poviša davke in ponovno pošlje valpta med podanike. Valpet tokrat poroča, da podaniki stokajo. Kralj znova poviša davke in pošlje valpta med podanike. Ta poroča, da so podaniki sedaj tiho. Kralja tako stanje podanikov močno zaskrbi in zniža davke na prvotno raven.

Oprema

Sindikalna afera pred epilogom

Po dobrem letu dni, odkar je bil Francu Mihiču vročen sklep o prenehanju delovnega razmerja na podjetju Oprema in po enajstih mesecih prisilne brezposelnosti je sodišče pravnomočno odločilo v korist tega nekdanjega zastopnika sindikata Neodvisnost. Medtem pa so se razmere v podjetju močno spremenile: direktorju Božidarju Zajcu v začetku marca na svetu podjetaja zaradi slabih poslovnih rezultatov v prejšnjem letu dvakrat zapored niso izglasovali zaupnice, zato je dal odpoved delovnega razmerja z 31. decembrom 1993.

Sodišče združenega dela je Francu Mihiču v prid odločilo že na prvi stopnji, pritožbe na to sodbo s strani podjetja Opreme pa je zavrnilo tudi II. stopenjsko sodišče. Pravnomočna sodba z dne 30. marca tako razveljavlja sklep direktorja Opreme o prenehanju delovnega razmerja Francu Mihiču. Hkrati pa je Opremi naložila, da pozove Mihiča nazaj na delo ter da se mu izplača nadomestilo osebnega dohodka za čas, ko ni delal. Z izplačilom 11 mesečnih osebnih dohodkov v roku 15 dni naj bi bila tako odpravljena kršitev delavčevih pravic iz delovnega razmerja, poslovodni organ pa bi moral prav tako po sklepu sodišča razveljaviti odločbo o prepovedi vstopa sindikalnima funkcionarjema Vesni Brelih in Francu Mihiču. Franc Mihič je bil sicer pozvan nazaj na delo, vendar sklep o izplačilu nadomestila kljub sporazumu, da bo izplačan takoj, ko bo Oprema likvidna, skoraj po dveh mesecih še ni bil realiziran. Prav tako kljub intervenciji družbenega pravobranilca samoupravljanja ni bil realiziran preklic odločbe o prepovedi vstopa. Franc Mihič se je 1.2. sicer zaposlil na Inles Holdingu in o tem obvestil Opremo, vendar jo to seveda ne odvezuje izpolnitve sodnih obveznosti. Če vzrok za neizpolnitev obveznosti poravnave nadomestila najbrž tiči v drugi plati zgodbe o Opremi, to je njenem slabem finančnem stanju, pa bi vzrok za neizpolnitev razveljavitve odločbe o prepovedi vstopa sindikalnih funkcionarjev v podjetje lahko pripisali zgolj ignoranci vodstva podjetja do zakonitih poti reševanja medsebojnih odnosov v podjetju, ki je izzvala tako sindikalno afero kot deloma morda tudi sedanje slabe poslovne uspehe Opreme.

Zasedanje kočevske skupščine

KAKO RAZDELITI 10 MILJONOV DEM

Skupno zasedanje vseh zborov kočevske skupščine se je v četrtek, 13. maja, končalo že po prvi tretjini. Poslanci so imeli številne pripombe že nad zapisnikom prejšnje seje, posebno živahna pa je bila razprava o programu dela izvršnega sveta za letošnje leto. Kljub temu, da predlaganega programa niso sprejeli, pa so njegovo operacionalizacijo v številkah, t.j. občinski proračun v osnutku z nekaterimi pripombami vendarle potrdili. Zaradi nesklepnosti so se razšli med razpravo o osnutku odloka o ustanovitvi Centra za razvoj Kočevske, tako da jim o delnem primenovanju TZO v Trg Sv. Jerneja in pravilniku o dodelitvi službenih stanovanj ni bilo treba niti razpravljati.

Program dela izvršnega sveta obsega kar 40 strani in podrobno podaja stanje na področju gospodarstva, komunalnih dejavnosti, stanovanjskega gospodarstva, otroškega varstva, izobraževanja, socialnega skrbstva, zdravstvenega varstva, kulture, telesne kulture in urejanja prostora. Odlok o proračunu v osnutku tem dejavnostim namenja okrog 10 milijonov DEM, pri čemer prednjačijo državni organi s 100 milijoni tolarji, komunalno gospodarstvo z 97 milijoni, za otroško varstvo proračun namenja za 86 milijonov, nekaj manj za osnovno izobraževanje, 30 milijonov za socialno skrbstvo, 20 milijonov za kulturo, 18 milijonov za telesno kulturo, 14 milijonov za zdravstveno varstvo in 15 milijonov skladu za razvoj. Krajevne skupnosti naj bi za svojo dejavnost prejele dobrih 6 milijonov SIT, stranke pa blizu 4 milijone SIT. Med letošnjimi investicijami je največja, 59 milijonska, v adaptacijo in izgradnjo OŠ Vas- Fara. Stanovanjsko gospodarstvo ima na odhodkovni strani zabeleženo številko 78 milijonov, v modernizacijo občinske uprave naj bi vložili dobrih 13 milijonov, 2,6 milijona pa je v osnutku odloka o proračunu namenjenih tudi kočevskemu radiu. In kaj so o programu, proračunu in Cenru za razvoj Kočevske menili poslanci in predlagatelji?

Pokrajšek: Zakaj se vedno zastavlja vprašanje: zakaj pa gor v Kočevskio Reko? Ali IS res ne more prisiliti Hydrovoda, da prevzame naše vodovode?

Stane Mlakar: Zavedati se moramo, da normalizacija Kočevske Reke pomeni privatizacijo, pri čemer se mora spoštovati kultura krščanstva.

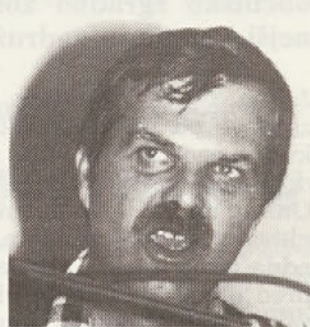
Mojca Ahac: Kako si IS lahko privoščiti ugotovitev, da bi delovanje inšpekcijskih služb lahko imelo negativne posledice za gospodarstvo? Zakaj program sploh omenja kulturo: kino bo vrnjen, Šeškov dom se obnavlja že 30 let, godba je "razhajkana"...

Vinko Pintar: Program je eno samo sanjarjenje. Zakaj se toliko ukvarja z vrtcem, ko pa so za njegovo delo pristojne strokovne službe v vrtcu? Občinska uprava naj se ukvarja z urejanjem prostora, kjer pa je en velik "šmorn". Osnutek Centra za razvoj Kočevske je lačen, IS ustanavlja by pass firmo po vzoru HIT-a.

Jože Hobič: Center za razvoj Kočevske je potreben, le svet zavoda je potrebno razširiti iz treh na več članov, predvsem ljudmi s terena.

Milan Simčič: Melamin je dobil uporabno dovoljenje zaradi gasilcev v bližini, kljub temu se gasilci počutijo zapostavljeni. Potrebno bi bilo novo cisterno in tri krat več sredstev, kot jih predvideva proračun.

Anton Škerjanc: Kako to, da ljudje dobivajo socialno podporo več kot 11 tisoč SIT, pa jim za to ni treba nič narediti? Podpora naj zasluži za javnimi deli! Kočevje potrebuje javno kopališče, da bi se lahko vsakdo umil vsaj enkrat na teden.

Janez Novak: Kako si IS predstavlja, da bo Kočevska Reka pod Kočevjem v enem letu nadoknadila vse, kar se je pod skrbništvom republike kopičilo 40 let? Ali IS lahko kaj stori za podporo nadarjenih otrok?

Milan Farič: KS Poljanska dolina je za razveljavitev "socialističnega" dodeljevanja sredstev po glavi prebivalstva.

Jože Zupančič: Premajhen poudarek je na okolju, brezposelnost bi bilo mogoče omiliti s preseljevanjem na podeželje, obkoljska dolina bi lahko postala zelenjavni vrt. Za šolo v Stari Cerkvi se s 3 milijoni ne bo dalo narediti nič.

Peter Šobar: Problem v šolstvu predstavljajo ne toliko nedokončane gradnje kot pa objekti, ki se sploh še niso začeli graditi. Medizmskega pouka ni mogoče realizirati. Katere strokovnjake je IS sploh angažiral pri pripravi šolskega dela programa?

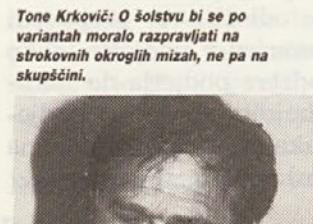
Ksenija Vidošević: Varianta II. je popolnoma nesprejemljiva (selitev SRŠ v nadzidano "Bračičevo" šolo), Srednja šola sprejema le I. varianto (preselitev Gimnazije v objekte stare gimnazije).

Franc Bartolome: Nobenega razloga ne vidim za ustanovitve zavoda. V vsaki normalni občini bi taka institucija morala živeti od dobička.

Marta Briški: Zastavljanje vprašanj o intelektualni sposobnosti tistih, ki so pripravljali šolski del programa, se mi zdi popolnoma neumestno. V Kočevju so se mudili strokovnjaki z ministrstva za šolstvo, sodelovali pa so pedagogi z dolgoletnimi izkušnjami.

Tone Krkovič: O šolstvu bi se po variantah moralo razpravljati na strokovnih okroglih mizah, ne pa na skupščini.

Vincenc Janša: V vladi vlada trimvirat treh profesionalcev, za podpiranje občinske uprave je škoda denarja. IS je naredil popis (slabega) stanja na občini, manjka pa konkreten program na eni ali dveh straneh. V letu 93 je bilo predvidenih 600 delovnih mest, do danes ni niti enega!

Franc Petek: Ni ga strokovnjaka, ki bi lahko uskladi diametralna nasprotja. Program po mojem mnenju mora dati posameznim stvarim prioritete. V občino ne bo veliko denarja od države, saj nekateri trdijo, da že sedaj dobiva več kot druge. povzel S.H.

tekst in foto S.H.

VLOMI V VOZILA

14. maja je na Tesarski ulici vlomilec najprej poškodoval ključavnico na vratih in na prtljažniku osebnega vozila, potem pa se je lotil avto radia. Ker ga ni uspel sneti z ležišča, se je zadovoljil z oblačili, ki jih je našel v notranjosti.

* * *

8. maja so pogrešili tovorno vozilo MAN Avta-Kočevje, naloženo in zapečaten s carinsko plombo. Po nočni vožnji po celi Dolenjski je nepoklicani voznik P.A. pripeljal tovornjak s tovorom vred nazaj, poškodoval je le vzvratno ogledalo.

* * *

10. maja je ob 21. uri občan na ribniško policijsko postajo podal ovadbo o tatvini goriva iz tovornega vozila na Ljubljanski 3, last podjetja Pan. Pri vozilu so zalotili S.V. iz Ribnice s plastično posodo, v katero je pretakal gorivo. Osumljenega storilca kaznivega dejanja so ovadili na TJT v Kočevje.

* * *

Istega dne je nekaj po 20. uri S.B. na policijsko postajo pripeljal mladoletnika, ki ga je zalotil med tatvino zaganjalnika iz njegovega motornega kolesa. Policisti so podali kazensko ovabo na enoto sodišča za mladoletnike v Ljubljano.

TATVINE DENARJA

11. maja je bila ribniška policijska postaja obveščena o tatvini denarja v Jelovcu pri Sodražici. Tatvine 3000 SIT sta osumljeni mlajši Romkinji.

* * *

S to romsko dejavnostjo je povezano tudi izginotje 28.000 SIT, le da je tokrat denar na kazniv način zamenjal lastnika med Romi samimi. 19. maja je omenjena vsota denarja izginila iz prikolice S.H. prav v času, ko se je pri njej na obisku mudila Š. N. iz Črnomlja. Za osumljenko so razpisali ovadbo.

ZAPLENILI SUHO ROBO

11. maja je policijska patrulja med nadzorom državne meje pri Novem Kotu ustavila voznika Z 101 s hrvaškim državljanstvom, ki je na ilegalen način želel prepeljati na hrvaško stran za 85.000 SIT suhe robe. T.H. je bil kot tuj državljan takoj uveden v postopek pred sodnikom za prekrške, ki

ga je kaznoval za ilegalen prehod, robo pa so zaplenili cariniki na mejnem prehodu Petrina.

POGREŠAN APARAT LE ZALOŽEN

14. maja je skladiščnik iz rikove Robotike sporočil na policijsko postajo, da so našli varilni aparat, ki so ga prijavili kot pogrešanega pred nekaj tedni. Aparat naj torej ne bi bil ukraden, ampak naj bi ga le tako nesrečno založili...

VZTRAJNI POKERAŠI

V Ribnici so kot kaže nekateri tako močno zasvojeni s hazardom, da jim gostinci kljub velikim rizikom omogočajo nelegalno igro na srečo. Tako so policisti v Slavinu 14. maja zaplenili poker-avtomat, le pet dni kasneje pa so vztrajnim pokerašem v istem lokalu odvzeli še enega.

JAGODA V PLAMENIH

15. maja v jutranjih urah je neznan storilec z neznanim motivom prižgal sobotno prilogo Dela, ogenj pa podstavil na zaboje pri kiosku Jagoda na Kolodvorski cesti v Kočevju. Plameni so kiosk na srečo le oplazili, tako da večje materialne škode ni bilo.

POGIN PIŠČANCEV

20. maja so kočevsko policijo obvestili, da da je na piščančji farmi na Mlaki prišlo do pogina 1.500 piščancev. Dan prej je namreč nekdo od zaposlenih izklopil prezračevalne naprave, tako da je do množičnega pogina prišlo zaradi previsokih temperatur. Preizkava še traja.

Pripombe Policijske postaje Ribnica na Odlok o poslovnem času

Na Policijski postaji Ribnica ugotavljajo, da so na zadnjem zasedanju ribniške skupščine poslanci napačno interpretirali njihovo pripombo na osnutek Odloka o poslovnem času v delu, ki se nanaša na prijavljanje zaključenih družb v gostinskih lokalih. Policisti predlagajo, naj se v odloku natančneje opredeli pojem zaključene družbe na tak način, da bi npr. gostinci napravili pismen seznam članov zaključene družbe, ki bi odpravil nesporazume pri inšpekcijskem nadzoru. Pri tem ne gre za nikakršno predhodno prijavljanje zaključenih družb (porok, obletnic...) na občini, kot so bile pripombe razumljene v skupščini.

OŠ Zbora odposlancev Kočevje **PEKARSKI DAN**

V torek, 11. 5. 1993, je bil za učence 1. a razreda poseben dan. Obiskali so pekarno in tam so jih sprejeli zelo prijazni peki. Razkazali so jim pekarno ter pokazali in povedali, kako se peče kruh. Postregli so jih s sokom in jim spekli zajčke in štručke, tovarišici pa so naredili velik pleten srček. Veseli in dobre volje so se vrnili v šolo.

Po malici pa so si nadeli predpasnike, deklice tudi rutke in se pripravili za izdelovanje vanilijevih rogljičkov. V razred so prišli še njihovi starši, ravnatelj g. Franc Gornik in pomočnica ravnateljice, ga. Marica Mihič. Vsi so pomagali pri delu. Naredili so zelo veliko vanilijevih rogljičkov. Medtem ko jih je kuharica Danica pekla, so oni reševali naloge in pisali svoje vtise tega dne. Na koncu so se vsi sladkali in veselo zaplesali.

Vrtec Kočevje

ŽIV – ŽAV

V soboto, 22. 5. 1993, se je na igrišču vrtca na Cesti na stadion od 10. ure dalje odvijal otroški ŽIV – ŽAV. Namen prireditve je bil, da se otroci razveselijo, naigravo, se razgibajo, sprostijo svojo ustvarjalnost... Še posebno so bili vabljeni tisti predšolski otroci, ki doslej niso bili vključeni v vrtec. za vstopnino so veljale stare revije, jogurtovi lončki, gumbi, krpice, škatle...

Tega sončnega dne se je na igrišču za vrtcem zbralo kar lepo število otrok, v glavnem prešolskih, ki so prišli v spremstvu mamic in očetov, babic in dedkov, starejšega bratca ali sestrice... In imeli so kaj početi: od zabijanja žebeljev v lesene ploščice, izdelave lutk iz cunj, oblikovanja testa, pihanja balončkov, slikanja na skoraj prava slikarska platna, pa vse do plezanja, skakanja, skrivanja, spustov po toboganu...

Vrtec, ki je to otroško zabavo organiziral, je vanjo vključil sodelovanje vseh vzgojiteljic tudi iz podružničnih vrtcev, v zameno za trud pa je dobil tisto soboto dosti, predvsem pa otroško veselje, smeh in iskreno zabavo. In takšno plačilo je gotovo dragocenejše od še tako velikega denarja, ki pa ga dandanes tako in tako ni nikoli zadosti.

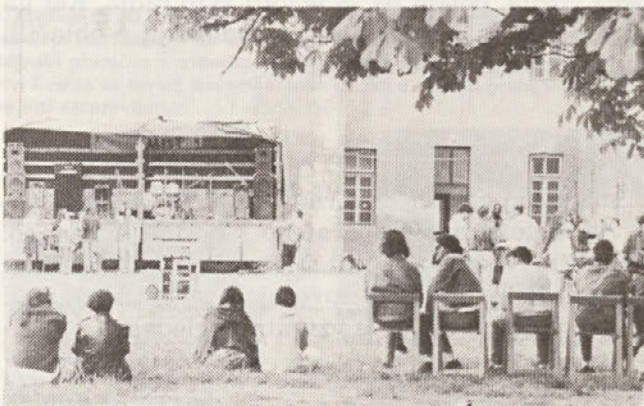
Mali oglasi:

VIDEO IGRE, nove, v garanciji, s tremi kasetami, turbo joysticki, navodki in adapterjem prodam za 150 DEM. Priklopijo se na vsak televizor. Tel: 858-133

MANJŠO hišo v okolici Ribnice kupim. Tel. 863-260, po 16. uri.

Glasbeni dogodek

NO BORDER JAM

V soboto, 22. 5. 1993, pa se je na dvorišču gimnazije (DGK) odvijala promocija CD-ja, na katero sta vabila KUD CZMK in ansambelska sekcija DGK, z naslovom "NO BORDER JAM". Na koncertu so nastopile skupine: HMD, RAZZLE DAZZLE, ŽELEZOBETON, HIC ET NUNC, PURE LAIN iz Avstrije in domači GOTTSCHÉE.

Prireditve je dvorišče stare gimnazije, je privabila mlade od blizu in daleč, ki so vroče popoldne v glavnem presedeli v bližnji travi in v senci drevesa. Z obvezno pločeviko piva v roki so prevedrili dokaj dolge pavze med nastopi posameznih ansamblov in čakali na večer, ko se je na prizorišču zbralo več ljudi, ki so ustvarili primerno rokovsko vzdušje. Zaradi brezplačnega dostopa na koncertno prizorišče bi pričakovali, da se bo na enem mestu v enem popoldnevu pokazala večja širina kočvske rockerske scene, ki se je vsaj po oblačilih in imageu nekaterih akterjev spogleduje z hipijevskim obdobjem poznih šestdesetih let.

OŠ Dr. Franceta Prešerna

Ustanoviti želijo fond učbenikov

Na ribniški osnovni šoli ugotavljajo, da nekaterim njihovim učencem niso dani več niti najosnovnejši materialni pogoji za učenje. Najnujnejši stroški za nabavo potrebščin v naslednjem šolskem letu bodo namreč zanašali za mlajšega šolarja 20.000 SIT, za strejšega pa 30.000. Zato v šoli načrtujejo ustanovitev fonda učbenikov, ki bo namenjen družinam z več otroki, ki so v taki materialni stiski, da jim nakup učbenikov predstavlja nepremostljivo oviro.

Z javnim pozivom za denarne prispevke se na šoli obračajo na vse, ki ste mnenja, da posledice družbene krize nosijo tudi tisti člani naše družbe, ki jih je potrebno šele naučiti, prispevati k njeni ozdravitvi. Denar lahko nakažete na ŽR OŠ dr. Franceta Prešerna, Ribnica, št.: 51310-603-18049 s pripisom "za fond učbenikov". Ob koncu šolskega leta bodo donatorje poimensko objavili v šolskem glasilu in se jim javno zahvalili na zaključnih prireditvah. Nakazana sredstva se lahko uveljavi tudi kot davčno olajšavo pri napovedi dohodnine.

POPRAVEK

V 51. številki Novih novic nam jo je v Oglasu ŠOLARČEK zagodel tiskarski škrt. V obvestilu, da od 15. maja sprejema v komisijo prodajo šolske knjige, se je napačno zapisalo, da naj bodo knjige ČIM BOLJ OBRABLJENE namesto pravilno ČIM BOLJ OHRANJENE. Za napako se opravičujemo in hkrati vabimo vse starše in učence, naj si tudi na tak način prihranijo kašen tolar pri nakupu šolskih potrebščin.

Črni Potok

ATA ANTON PRAZNOVAL 101. ROJSTNI DAN

Vsak od nas si želi, da bi dočakal lepo starost. Lepo v vseh pogledih. To gotovo pomeni kar lepo število let, pa dobro zdravje, vitalnost in čilost duha, dobro telesno kondicijo... Vse to in še kaj gotovo premore ANTON KOŠIR iz Črnega Potoka nad Sodražico, ki je te dni, točneje 11. maja, praznoval svoj 101. rojstni dan.

Ko smo se tistega lepega majskega jutra s poslancema ribniške skupščine Francem Petelinom in Stanko H. Hočvarjevo odpravili voščit najstarejšemu občanu občine Ribnica, se nam niti sanjalo ni, kakšna prijetna presenečenja se nam obetajo. Ko smo se prek Sv. Gregorja odpravili proti vasi Črni potok, smo si morali pomagati z zemljevidom, ki ga je iz previdnosti vzela s seboj ga. Hočvarjeva. Ko smo se bližali cilju, nas je vse bolj bujna narava sprva presenetila, potem pa se nam je zdela od kilometra do kilometra lepša. Ko smo prispeli na cilj, pa smo doživeli še eno presenečenje. Stoenoletnik Anton namreč sploh ni bil videti tak, kot si ga je vsak pri sebi zamišljal. Saj veste, življenje nas ne ujčka, človek se z leti utruja, leta mu ležejo na ramena... Za g. Antona to gotovo ne drži.

G. Anton iz Črnega Potoka se nam je veselo nasmehnil za dobrodošlico, z živahnimi, hudomušnimi očmi nas je premeril, nas prijazno pozdravil in prisedel za mizo v kuhinji. Prav hitro smo ugotovili, da ni samo očitno dobrega telesnega zdravja, ampak je tudi zelo bistre pameti in dobrega spomina. Vprašanja so kar deževala in na vsa je odgovoril Anton sam.

Zelo živ je bil njegov spomin na prvo svetovno vojno, kjer je preživel štiri leta v ujetništvu, bil vmes ranjen in bolan... Razgovoril se je o ruski in soški fronti, kjer je bil dvakrat ranjen. Opisoval je, kako so ga pustili ranjenega štiri dni čakati, šele potem so mu rano oskrbeli. Spomnil se je italijanske bolnice v Kormoniju, pa bolnice

v Genovi. Spomnil se je starih trdnjav nad Genovo, kjer so imeli taborišča... Spomnil se je, kako so jih leta 1918 pošiljali na delo, pa hudo je zbolel in se zopet znašel v bolnici, po 14. dnevih pa so ga poslali z vlakom v tisti kraj, kjer je bil na začetku ujetništva, l. 1915. Tam ga je nekaj grdo pičilo v vrat in spet se je znašel v bolnici... Od tam pa so ga potem prek Avstrije poslali domov, v Črni Potok, kjer se je rodil in kjer je vsa ta leta preživel v delu svojih rok in v potu svojega obraza.

Po prihodu domov si je Anton ustvaril družino, imel otroke, pa mu jo je usoda zagodla in žena mu je umrla. Anton se je s časoma sprijaznil s tem, se znova poročil, imel otroke tudi z drugo ženo, a mu je tudi njo vzela bolezen. Zdaj je vdovec od leta 1963. Vendar ni sam. Od sedmih otrok je živih šest, starejši sin je že pred 13 leti umrl v Clevelandu, ostali pa se držijo prav blizu očeta. Dva sta doma, hčerka je poročena v isti vasi, ena je v Želimljah, pa v Ljubljani in na Primorskem. Ima 19 vnukov in 13 pravnukov. Vsi radi pridejo obiskat očeta in tako se pri prijazni in vedno nasmejani gospodnji skoraj sleherni nedeljo pečejo piškoti in pecivo tudi za sorodstvo, ki je vedno toplo sprejeto.

Pri Koširjevih imajo ob novi hiši še staro, kjer je zdaj lesna delavnica. Ata Anton še vedno rad poprime za delo, saj je bil celo življenje kot kolar navajen delati. Še pred vojno je bila namreč pri hiši kolarna, pa tudi na kmetiji je bilo treba poprijeti za vsako delo. Za utrujenost ni bilo nikoli časa. Ko

smo ga povprašali, kako mu služi zdravje, so nam odgovorili namesto njega domači, češ da je prav za Veliko noč obležal, ker je v enem dnevu naredil 30 butaric drv. Sicer pa je Anton dobrega zdravja, še eno stran v zdravstvenem kartonu nima 'ponucano', je povedal sin Franc. Zaenkrat k zdravniku še ne hodi, saj ni prave potrebe. Snaha je povedala, da ga imajo zdravniki za zgled drugim. Ko smo odhajali, smo ata Antona vprašali, kakšen je njegov recept za tako lepo, dolgo življenje. Pa se je nasmejal in rekel, da si ni nikoli mislil, da bo tako dolgo živel. "Bili so večji in močnejši od mene, pa so že zdavnaj šli...". Tudi glede prehrane ni bil gostobeseden: "Bolj ko je preprosto, rajši imam. Jaz nisem zrastel ob temle (pokaže na pecivo – op. av.)!" Povedal je še, da ni nikoli kadil, nikoli se ni vdajal alkoholu in da nasploh kar zmerno živi. Preprost recept, ki pa se ga v danšnjih časih sploh ni tako preprosto držati.

Darja D. Hafnar

Danica Fegic

VZGOJA NAJ SE VRNE V DRUŽINO

Bliža se konec šolskega leta, z njim pa se večja napetost tako med učenci kot med starši, utrujenost in pre(ne)zaposlenost pa botrujeta marsikateremu nesporazumu ali celo resnejšemu prekršku med učencem in njegovo okolico.

Stiska učencev se iz dneva v dan povečuje, ocene je treba dvigniti do za marsikoga neverjetnih višin, saj so spričevala tu. Pritisk s strani staršev in učiteljev deluje na otroka destruktivno, saj zaradi pretiranih zahtev ne zaupa ne enemu ne drugemu. In že so tu problemi. Starši jih običajno opazijo šele takrat, ko so že v nebo vpijoči. In ker si sami ne znajo pomagati, se zatečejo po pomoč k šolski socialni delavki ali psihologinji.

Biti danes socialna delavka gotovo ni lahko. Pravzaprav je res, da prav lahko ni bilo nikoli. Je pa dejstvo, da vse od povojnih časov slovenski človek ni bil v tako hudi materialni, duhovni, pa tudi moralni stiski. Kajti gotovo je lahko biti kreposten in pošten s polnim želodcem. Kako pa se stvari hitro lahko zasukajo drugam, ko je želodec prazen, je izkusil marsikdo na svoji koži. Morda prav pred kratkim. Prav zaradi vse večje socialne stiske ljudi, predvsem pa zato, ker se družinske stiske prvo poznajo na otrocih, pa tudi že prej omenjenega, naglo se bližajočega zaključka šolskega leta, smo se za vas pogovarjali z Danico Fegic, ki se kot socialna delavka na ribniški osnovni šoli vsakodnevno srečuje s to problematiko.

Tvoje prvo srečanje s šolo se je zgodilo v Kočevju...

Danica: Svoje otroštvo in prvo mladost sem preživela v Kočevju, tako da sem tudi tam šolski prag prestopila prvič. Svoje prve izkušnje s šolo, pa tudi kasnejše, so bile dokaj dobre, zato se je v meni začela oblikovati želja po delu z otroci, ki je dozorela po zaključeni kočevski gimnaziji. Odločila sem se za študij socialnega dela, po diplomi pa sem opravljala pripravništvo na kočevskem Centru za socialno skrbstvo. Po dveh letih dela sem se iz družinskih razlogov preselila v Ribnico, kjer sem se zaposlila na osnovni šoli.

Kot socialna delavka si na ribniški šoli praktično orala ledino?

Svetovalno delo je dokaj nova zadeva na osnovnih šolah, takrat, leta 1979, pa so bili v tej smeri narejeni šele prvi koraki. Svojega dela sem se lotila z velikim veseljem in morda mi je pomagalo tudi to, da z učitelji nisem imela že od malih nog nobenih problemov. Vsekakor začetki niso bili lahki, predvsem se je bilo treba prilagoditi otrokom in učiteljem, oni pa meni. In z leti, ko si človek pridobi izkušnje, laže preceniš tako otroka kot tudi okoliščine, ki so vzrok prekrškov in vedenjskih motenj.

Tvoje delo je vezano predvsem na osnovnošolske otroke, ki imajo probleme...

Danica: Ne vedno. V stik z otroci prihajam tudi samoiniciativno prek akcijskih nalog, pouka, šolskih organizacij...Tudi tako lahko spoznaš otroke. Čeprav skušam enakovredno delati z otroki, je na tako veliki šoli, kot je naša, skoraj nujno, da se pri svojem delu bolj osredotočim na vedenjsko in učno manj uspešne otroke. Pri le teh je v ozadju lahko okolje, iz katerega prihajajo, v današnjem družbenem trenutku pa tudi realnost velikih eksistenčnih in moralnih stisk v družini. Otrok to prinaša s seboj v šolo in izraža na njemu svojstven način: z uporništvom, agresijo, konflikti...

Ali imajo otroci zaupanje do "zunanje" pomoči?

Danica: Že marsikatera mamica ali ata so na svoji koži izkusili dejstvo, da se je njihov otrok zatekel po pomoč k praktično tujim ljudem. To dejansko lahko doživi marsikdo, saj se včasih še odrasel človek laže zaupa tujim ljudem. Pogovor pri socialni delavki je še vedno povezan z mišljenjem, da si nekaj hudo narobe naredil, da boš potem kaznovan...

Pa temu ni tako?

Danica: Jasno da ne! Kaznovanje ni metodika svetovalnega dela. Za to so pristojne druge institucije, znotraj šole pa utrip razredne skupnosti, kjer si lahko pohvaljen in nagrajen ali pa kaznovan, če krši njena pravila. Kar se zaupanja otroka tiče, tega ne izrabljaj, ostane pri meni, če je to potrebno. Seveda pa na željo otroka lahko ukrepam drugače. Predvsem je namen pogovora z otrokom, ki ima problem, predvsem odkriti vzroke, ki so pripeljali do težav. In ko ugotovim, od kod problem izvira, ga skušam reševati.

Gotovo ni lahko odkriti vzroke, še težje pa jih je odpraviti...

Danica: Ob sodelovanju otroka, ki ga problem tare, je tudi vzrok mogoče kaj hitro odkriti. Zatakne pa se večkrat pri njegovi odpravi, saj je treba običajno pritegniti k sodelovanju še koga, predvsem starše. S pogovorom z otrokom skušam vplivati nanj, da bi se zaupal staršem, da bi za problem povedal doma. Včasih igram vlogo amortizerja, torej ublažim reakcijo staršev, ko pride do prekrška njihovega otroka.

Se ti zdi, da se vsesplošna kriza v družbi odraža tudi na otrocih?

Danica: Gotovo so otroci prve žrtve socialne nesigurnosti v družbi in s tem v družini. Predvsem pa so otroci kot termometer, ki neizprosno kaže vedno le tisto, kar dejansko je. Če otroku vsajaš neke moralne vrednote, sam pa se jih ne držiš, ga nisi prepričal. Tako se je zadnje čase v šoli pojavil problem agresije otrok in to je gotovo pojav, ki je vreden velike pozornosti in sodelovanja staršev s šolo. Ogromno staršev je na čakanju ali celo brez dela, ogromno ljudi je prestrašenih in apatičnih, kaj jim prinaša prihodnost. Po podatkih iz Urada za zaposlovanje lahko sklepamo, da prihaja v šolo kar za 1/3 več šolarjev kot lani, kjer so doma socialno bolj ogroženi.

Ali so ti problemi razpoznavni tudi navzven?

Danica: Razmere so se letos prav drastično spremenile, tako da posta-

jajo pravi finančni problem končni izleti, že zdaj je izražena skrb za jesenski nakup knjig in ostalih potrebščin. Povečal se je tudi interes za štipendije, praktično bi jo v teh časih potrebovala skoraj sleherna družina.

Kje pa se starši lahko informirajo o vsem glede štipendij?

Danica: O vsem glede štipendij bomo starše pravočasno informirali, saj se nikakor ne sme pripetiti, da bi ostal kak otrok, ki štipendijo nujno potrebuje, zaradi neinformiranosti brez nje. Moj prvi vtis pa je tak, da jo letos potrebuje skoraj sleherni osmošolec.

Prav kmalu se bodo od osnovne šole poslovili osmošolci. So glede tega na ribniški šoli kakšni večji problemi?

Danica: Naši osmošolci bodo kar uspešni in kljub omejitvam na marsikateri srednji šoli mislim, da se jih bo večina tudi uspešno vključila v srednješolski sistem. Seveda bodo k uspešnemu vpisu precej pripomogli uspešni rezultati zaključnega preverjanja na koncu osmega razreda, pa seveda tudi uspeh od 5. do 8. razreda bo igral kar veliko vlogo pri vpisu. Kot

vsa leta nazaj tudi letos vsi ne bodo prišli na tiste šole, kamor si najbolj želijo, saj je že prej omenjena selekcija na bolj popularnih šolah kar velika. Imajo pa otroci v postopku vpisa na razpolago več šol in če niso sprejeti na najbolj zaželeni šoli, se prijava upošteva na šoli, ki jo bo učenec rangiral na drugo, tretje... mesto. Pa tudi srednje šole bi morale pomagati zavrženim otrokom vsaj z informacijo o preostalih prostih šolah.

Kakšno vlogo igrajo pri izbiri poklica starši?

Danica: Starši se ne vmešavajo v odločitve svojih otrok. Časi so taki, da bi moral biti naravnost čarovnik, da bi lahko pravilno prognozirali, kateri poklic bo aktualen v času, ko bo otrok končal šolanje. Tako se otroci dejansko odločajo za poklice, ki jih zanimajo in veselijo, predvsem pa se odločajo brez naše propagande. Z ribniške šole odhaja letos kar 1/3 osmošolcev na gimnazijo. V Kočevju omejitve ne bo, saj je vpisanih ravno potrebno število prvošolcev.

Kaj bi svetovala staršem pri vzgoji otrok?

Cilj vzgoje je, da vzgojimo brezkompromisnega mladega človeka, ki se bo znal potegniti zase in za svoj prav, da se bo znal upreti nečemu, kar ni v njegovi želji (morda drogi, alkoholu...). Na žalost so v življenju dosti hujše stvari, kot je slaba ocena v spričevalu. Pomembno je, da šola ne preplavi vsega otrokovega življenja. Otrok mora izživeti tudi potrebe po druženju, razvedrilu, igri... Ravno tako kot intelektualno je nujno tudi socialno učenje. Predvsem pa je skrajni čas, da se vzgoja otroka vrne nazaj k družini in če imaš otroka rad, mu moraš postavljati omejitve. Dosti lažje se bo namreč navadil nanje v zgodnjem otroštvu kot v puberteti, kjer so omejitve skoraj nujne, niso pa, na žalost, več učinkovite, če otrok že od prej ni vajen nanje.

Darja D. Hafnar

ŽITO – pekarstvo in testeninarstvo, DE Pekarna Kočevje

Pri "METKI" vedno živahno

Lani avgusta je METKA-bar v središču Kočevja dobil novo podobo. Iz enega lokala sta nastala dva, pri čemer je del dobil poudarjeno kavarniško obliko, v drugem delu pa je zaživela prodajalna kruha, peciva, testenin in slaščic v značilnem Žitovem slogu. METKA s svojim velikim vrtom pričakuje letos živahno poletno sezono s kupom osvežujočih novosti.

Z novo obliko je METKA obogatila tudi svojo ponudbo. Letni vrt lani še ni mogel prav zaživeti, zato pa je lokal opozoril nase s pestrim božično-novoletnim programom. Mrzle dni so v METKI med prvimi preganjali z vročo čokolado in vročim medenim žganjem, novost pa so bile tudi "kanaloni", z mesom polnjene panirane palačinke. V trgovini so najbolj iskano pecivo postale "kremšnite", zagrebške rezine, "šamrole"...

Prve toplejše dni so pri METKI pričakali pripravljeni. Vrt v senci dreves so popestrili z gugalnicami za otroke, predvsem njim pa je namenjen tudi sladoled iz avtomata in na kepice. Med mladimi so vse bolj priljubljene negazirane pijače, zato jim bodo v osvežitev ponudili ledene čaje vseh vrst, frappe in bovljo. Kot uvod v letno sezono so v petek, 21. maja, pripravili degustacijo kraljevskega piva GAMBRINUS iz Štajerskih pivovarn. Preko novega kočevskega zasebnega grosista PARON d.o.o., ki ga

vodita Tatjana Šolaja in Marjan Hočevvar, bo ta pivovarna odslej zalagala METKO tudi z Export PILS pivom v 2,5 dcl steklenicah, ki ga vam bodo postregli že za 70 SIT.

V METKI se dopoldansko poslovno-kavarniško vzdušje prepleta z opoldanskim vrvežem šolarjev in dijakov, popoldanski počitek po delu in postanek ob nakupih pa z večernimi pomenki s prijatelji in znanci. Poslovodji Marjanu Blatniku je tako kot izkušenemu gostincu s poslovno filozofijo, da se je potrebno gostom z občasnimi prireditvami oddolžiti za zvestobo, uspelo ujeti celoten utrip Kočevja na enem mestu – pri METKI.

VELEBLAGOVNICA KOČEVJE d.o.o.

IZŽREBANI KUPCI AKCIJE "KUPCI - PO NAGRADO - V KOČEVSKO NAMO"

1. nagrada: baryni televizor GOLDSTAR
JUŽNIČ MIHA, Fara 25, 61336 Vas
2. nagrada: otroško kolo BMX 12
BORIČ ROZIKA, Ljubljanska 33, Kočevje
3. nagrada: potovanje v GARDALAND, en dan, dve osebi
ŠTEFANIČ Marija, Podgovrska 13, Kočevje
4. nagrada: kopalni plašč z brisačo
ZABUKOVEC IVAN, Livold 15/a, Kočevje
5. nagrada: kopalni plašč z brisačo
KOŠOROG NADA, Koblerji, Stara Cerkev
6. nagrada: tridelna gamitura BOR-LES
ŠTIMEC TONI, Roška 24, Kočevje
7. nagrada: dvodelna gamitura BOR-LES
LEVSTEK ANA, Gozdna cesta 2, Dolga vas
8. nagrada: vrtljivi stol MUNDUS
KOLMANIČ KARMEN, Mlaka, Stara Cerkev
9. nagrada: barski stol Brest Cerknica
RAJH FRANC, Črnomaljska 8/a, Kočevje
10. nagrada: zavesa in paket za gospodinjstvo
KIRN ALBINA, Klinja vas 33, Kočevje
11. nagrada: zavesa in paket za gospodinjstvo
KODRIN BARBARA, Mestni log V/25, Koč.
12. nagrada: WALKMAN ter baterijska svetilka s kaseto
MOVIRIN VLADIMIR, Brezovica 4, St.trg/Kolpi
13. nagrada: ribiška palica s priborom BEL-TRADE
HENIGMAN JOŽE, Gračarice 18, Dolga vas
14. nagrada: paket izdelkov za prosti čas
MANDIČ MILANKA, Tesarska 5/c, Kočevje
15. nagrada: paket izdelkov HENKEL iz Maribora
TURK ZVONKA, Ob mahovniški c. 25, Koč.
16. nagrada: izdelki ILIRIJE iz Ljubljane
NAGLIČ DARKO, Štalcerji 17, Koč. Reka
17. nagrada: preproga in copati
VARDJAN TATJANA, Kočevska 38, Kočevje
18. nagrada: jogi rjuha in okrasni gospodinjstvi predmeti
GREBENAR SONJA, Mahovnik 24, Kočevje
19. nagrada: paket KRKE iz Novega m. in izdelki SUB-SOLE
VARGA MOJCA, Trata 5/8, Kočevje
20. nagrada: okr. lonček s svečnikom in WC prib. za mucko
ŽNIDARŠIČ JELKA, Breg 6a, Stara Cerkev
21. nagrada: lestenec firme KAJ iz Hrastnika
ŠERCER JOŽE, Breg 77, Stara Cerkev

ČESTITAMO!

Servis in trgovina PIRKER

Na podstrešja in v kleti smo pospravili smuči in drsalke, spomladansko sonce pa je privabilo na ceste in poti vse bolj številne kolesarje, saj se je s popularnimi gorskimi kolesi to prevozno sredstvo uveljavilo tudi kot športni rekvizit. Oživela so tudi vse številnejša teniška igrišča, ulice so zasedli rolkarji, veliko mladih pa je iz kleti in drvarnic potegnilo svojega motornega konjička, s katerim se čez zimo pred vrstniki niso mogli postavljati. Skoraj vsi, ki so v Ribnici in okolici povezani z naštetimi aktivnostmi, so že ali pa še bodo povezani tudi s Servisom in trgovino PIRKER na Gorenjski cesti 61. Izkušenega Janeza Pirkerja so znane firme ELAN, ALPINA, ROG, AURORA in TOMOS namreč pooblastile, da skrbi za prodajo in vzdrževanje večine njihovih artiklov.

Janez Pirker se je kot obrtnik pred dobrimi desetimi leti najprej preizkusil v gostinstvu in tako kot večina ribniških obrtnikov tudi v obdelavi lesa. Temelje svoje sedanje dejavnosti pa je začel postavljati najprej s pooblaščenim servisom za Elan in Alpino, pred petimi leti pa kot edini na našem koncu tudi za kolesa Rog in Aurora. Lani se je naštetim servisom pridružil še servis za motorna kolesa Tomos, vseskozi pa PIRKER napenja tudi tenis in badminton loparje.

Za Pirkerjevo obrtno dejavnost je bil prelomen lanski december, ko je v prizidku k domači hiši zrastla prodajalna ter delavnica za servisiranje smučarske opreme in koles

ter delavnica za popravilo motornih koles. Ponudba trgovine s športno opremo se prilagaja sezonom, trenutno pa je seveda aktualna ponudba koles Rog in Aurora za vse generacije in tudi za posebno zahtevne kupce po najugodnejših cenah. Kolesarji se v trgovini lahko opremijo od nog do glave, poleg servisa v 6 mesečnem garancijskem roku pa PIRKER za pri njem kupljeno kolo zagotavlja brezplačen servis v roku do enega leta. Vozniki motornih koles Tomos se v trgovini lahko oskrbijo z rezervnimi deli, v pomoč pri popravilu pa jim bo lahko tudi nasvet izkušenega mojstra svoje obrti.

PIRKER sprejema tudi v komisij-sko prodajo kolesa in ostalo športno opremo, ki so si jo želite zamenjati ali pa so jo prerastli otroci. Pri večjih nakupih si lahko pomagata z brezobrestnim kreditom na tri čeke, dobro pa je tudi vedeti, da se vsi artikli in storitve trgovine in servisa PIRKER upoštevajo kot olajšave pri dohodnini.

Servis in trgovina PIRKER je le nekaj korakov oddaljen od glavne

ceste, posluje pa vsak dan med 9. in 19. uro, ob sobotah pa od 9. do 13. ure. Lastnika je mogoče seveda najti tudi izven poslovnega časa po telefonu 860-345. Mnogim Ribničanom in Kočevcem pa je znano, da Janez Pirker pogosto za konec tedna zamenja svoje delovno orodje za glasbeni instrument, ki ga prav tako mojstersko obvlada kot član znane skupine FESTA.

ZLATARSTVO KODRE

ima 20-letno tradicijo v oblikovanju in izdelovanju nakita iz plemenitih kovin, dragih in poldragih kamnov. Sodelovali smo že na mnogih domačih in mednarodnih razstavah, kjer smo prejeli številna priznanja, med drugim tudi **znak kakovosti ALPE-JADRAN**.

Nudimo:

- nakit iz plemenitih kovin
- unikatno oblikovanje nakita
- delo po naročilu in želji stranke, iz našega ali vašega zlata
- popravila in vzdrževanje nakita
- odkup zlata

ŠPORTNA OPREMA IN REKVIZITI

Ekskluzivni znamki AESSE in AXO

RIBIŠKA OPREMA

znamke BALZER

LOKOSTRELSKA OPREMA

SPORT No.1

IDEAL KOMERCIALNI CENTER, KOLODVORSKA 2, 61310 RIBNICA

MODNE ITALIJANSKE

PESTRA IZBIRA

OBUTVE

Posebna ponudba:

- rolke
- lahka športna obutev po konkurenčnih cenah
- gorska in navadna kolesa
- otroške superge

MOŽNOST NAROČILA
KLUBSKIH ŠPORTNIH
DRESOV PO KATALOGU
(znamke AESSE in DIA-
DORA)

Obrtna zbornica Slovenije

NAVODILO

za pridobitev soglasja za izdelke domače in umetne obrti

Novi zakon o prometnem davku (Ur. list RS št. 4/92) je točno opredelil način pridobitve ustreznega mnenja in soglasja za izdelke domače in umetne obrti, ki so obdavčeni po znižani davčni stopnji 5 % – 17. točka tarifne številke 3 davka od prometa proizvodov. To pomeni, da so s 1. 2. 1992 prenehala veljati vsa mnenja za izdelke domače in umetne obrti, ki jih je komisija za domačo in umetno obrt pri OZS izdala do uveljavitve novega zakona oziroma po stari zakonodaji.

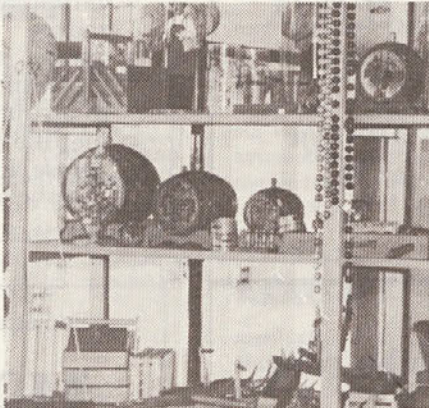
Vsi izdelovalci izdelkov domače in umetne obrti (pravne osebe, zasebniki, svobodni kulturni delavci), so torej dolžni pred uporabo znižane davčne stopnje 5% pridobiti mnenje pristojnega republiškega upravnega organa v soglasju z republiškim upravnim organom za finance in sicer za vsak svoj izdelek posebej. Postopek pridobitve ustreznega soglasja je glede na stroge kriterije novega zakona precej daljši in za marsikaterega izdelovalca teh izdelkov popolna novost, zato ga v nadaljevanju točno opisujemo.

Izdelovalci izdelkov domače in umetne obrti si morajo najprej za vsak izdelek posebej pridobiti mnenje komisije za domačo in umetno obrt pri Obrtni zbornici Slovenije. To mnenje lahko pridobijo na podlagi predložitve vrste izdelka skupaj z vlogo, ki mora vsebovati:

- osebne podatke izdelovalca, točen naslov in tel. številko
- kratek opis načina izdelovanja predloženega izdelka.

Vlogo skupaj z izdelkom lahko pošljejo ali osebno dostavijo na Obrtno zbornico Slovenije, Celovška 71, g. Lesničar - Pučko Goran. Ob predložitvi vloge so izdelovalci teh izdelkov dolžni poravnati tudi stroške za delo strokovne komisije, ki je sestavljena iz zunanjih sodelavcev, strokovnjakov s posameznih področij (etnologov, likovnikov, umetnostnih zgodovinarjev, oblikovalcev itd.). Stroški se poravnajo v računovodstvu OZS in sicer glede na to, kakšno mnenje bo posamezniku od komisije izdano (pozitivno ali negativno). V primeru izdelovanja večjih izdelkov oz. skupine izdelkov, ki se ne morejo dostaviti komisiji na OZS, pa lahko izdelovalci vložijo prošnjo za ogled le-teh v svojih prostorih.

Na podlagi vloge in priloženega izdelka bo komisija izdala obvestilo (velja za pozitivna ali nega-

tivna mnenja) o oceni posameznega izdelka z ustrezno obrazložitvijo glede kvalitete izdelka in v kašen okvir le-ta sodi (izdelek domače ali umetne obrti).

Obvestila komisije za domačo in umetno obrt pri OGS glede ocene posameznega izdelka se pošljejo v mnenje Resorju za gospodarsko dejavnost pri GZ. Pristojni resor na podlagi obvestila komisije z obvestilom pošlje soglasje Ministrstvu za finance. To ministrstvo poda svoje soglasje na istem dokumentu kot je dano mnenje resorja za gospodarsko dejavnost. To pomeni, da imajo vsi izdelovalci domače in umetne obrti pravico uporabe znižane davčne stopnje 5% za svoje izdelke šele z datumom pozitivno izdanega soglasja Ministrstva za finance, ki ga prejmejo po pošti. Izdano soglasje izdelovalcu teh izdelkov služi tudi kot uradni dokument

za dokaz v kontrolnem postopku glede upravičenosti uporabe znižane davčne stopnje.

Glede na to, da pa morajo biti izdelki domače in umetne obrti pred prodajo tudi ustrezno opremljeni, lahko izdelovalci nalepke in obešanke, ki so izdelane točno za namene označevanja izdelkov domače in umetne obrti, kupijo na OZS, Celovška 71. Pred prevzemom nalepk oz. obešank pa so izdelovalci dolžni predodno predložiti na vpogled izdano soglasje.

Pomembno je vedeti, da so izdelovalci dolžni v primeru izdelovanja izdelka, ki je sestavljen iz različnih komponent, pridobiti dovoljenje za vsako komponento posebej, da se le-ta šteje med izdelke domače obrti. V nasprotnem primeru pa velja določilo drugega odstavka 52. člena zakona, ki točno opredeljuje prodajo dveh ali več proizvodov v kompletu, garnituri ipd., kadar za takšen proizvod ni mogoče določiti davčne osnove oz. če so ti proizvodi povezani v neločljivo celoto. V tem primeru so dolžni na prodajno ceno, ki je davčna osnova za komplet, garnituro ipd. uporabiti najvišjo davčno stopnjo, ki velja za te proizvode, kadar se dajejo v promet posamično.

*Strokovna sodelavka Dunja Verbajš
Sekretar OZS Anton Filipič*

LES

PROIZVODNO IN TRGOVSKO PODJETJE, d.o.o.
LUISA ADAMIČA 10, RIBNICA, TEL.: 061/862-067

NUDIMO VAM:

- stavbno pohištvo INLES in LESNA
- lamelni parket
- furnirane in talne obloge že od 550 SIT/m² dalje
- domače keramične in klinker ploščice

IZREDNO UGODNO (UVOZ IZ ITALIJE):

- tuš kabine od 12.300 SIT dalje
- keramične ploščice
- sanitarna keramika

Nudimo **PREVOZNE USLUGE** s tovornim avtomobilom!

MOŽNOST PLAČILA NA DVA ALI TRI ČEKE (BREZ OBRESTI)!!!

*V Ribnici (Komericalni center IDEAL) smo odprli
podružnico menjalnice Mikel - Kranj*

Menjalnica **MiKEL** d.o.o.

- udkup in prodaja deviz po najugodnejših pogojih
- strankam ne zaračunavamo provizije
- popust za večje količine in stalne stranke

ŽELITE KOGA OBDAROVATI?

TRGOVINA V IDEAL CENTRU
Kolodvorska 2, Ribnica –
HEMO MARKETING JE PRAVO
MESTO ZA VAS!

STE SAMI TRGOVEC?

OGLEJTE SI RAZSTAVLJENE
IZDELKE ŠIROKE POTROŠNJE,
KATERI SO TUDI V

GROSISTIČNI PRODAJI,

SEVEDA PO KONKURENČNIH
CENAH!

61331 DOLENJA VAS

TEL.: (061) 864-179

FAX: (061) 864-179

HENIGMAN MOJCA
direktor

»BOUTIQUE NISA«

Kolodvorska 2, RIBNICA

Nudimo vam:

- metrsko blago različnih kvalit in
designov
- garen, volno
- zadrge
- gumbe, stiskače
- vse vrste igel in pribora za ročno
in strojno šivanje
- pletilke in kvačke
- zavese, ki vam jih po želji tudi
sešijemo

OBIŠČITE NAS!

Krošnjar Vam ponuja:

- bogato izbiro izdelkov suhe robe
- pletene sedežne garniture
- pletene košarice za živali
- lesene otroške igrače
- vinske sode različnih dimenzij
- lončene izdelke
- kristal – kozarce vseh vrst
- veliko izbiro porcelana

**Kam po izdelke ribniške domače obrti?
H KROŠNJARJU! Kolodvorska 2 Ribnica**

Podjetje

MS d.o.o.

proizvodnja in trgovina
s tekstilnimi izdelki
TRGOVINA RIBNICA
Kolodvorska 2

- ekskluzivni program TRIKON-a
- lastni program: lahka konfekcija
iz pliša, jersey-a, lagure
in suprema

Okolje

KREATIVEN NARAVOSLOVNI DAN

22. aprila je bil svetovni dan zemlje. Osmošolci osnovne šole dr. Franceta Prešerna so imeli naravoslovni dan. Glede na različne interese so se razdelili na deset skupin:

1. in 2. skupina

UREJANJE ŠOLSKE OKOLICE

mentorja: Ivan Šega in Marjan Modic

Okrog šole je bilo tisto dopoldne zelo živahno, vendar nevsakdanje. Med samokolnicami, motikami, grabljami, metlami, lestvami, čopiči in barvami so se prav spretno vrteli in danes je kaj videti: pred šolami živahno rastejo smrečice, breze in grmovnice, v okrasnih koritih že cvetijo rože, lesene skulpture so osvežene in zaščitene z novim premazom, ograje so zbrusene in prebarvane, gredice okopane, zelenice pograbljene.

3. skupina

ODLAGALIŠČE TRDIH ODPADKOV

mentorica: Danica Fegic

Ogledali so si centralno odlagališče trdih odpadkov za mesto Ribnica. Nahaja se v Mali gori, na višini cca 700 m. Odlagališče je v naravni kraški jami sredi gozda, kar je neprimerno, saj je velika nevarnost za onesnaženje voda. Smetišče je nevzdrževano, neurejeno in daleč v okolico širi neprijeten smrad. Najdejo celo kemikalije in strupe. Njihovi predlogi za ureditev odlagališča so naslednji: sortirati odpadke v gospodinjstvih in na vseh drugih področjih; predelati odpadke v koristne namene; strokovno pristopiti k uničevanju najbolj strupenih odpadkov in poiskati primernejšo lokacijo.

4. skupina

ODNOS LJUDI DO OKOLJA

mentorica: Nena Weithauser - Plesničar

Odnos ljudi do okolja je bila tema, o kateri so razmišljali njihovi anketiranci. Vsi sodelujoči v tej skupini so sestavili vprašanja. Ciljne skupine anketirancev so bile: starejši občani - upokojenici, vodilni delavci v občini (župan, direktorica vrčca, itd.) in mladi (učenci naše šole). Z večino so bili že prejšnji dan dogovorjeni za razgovor. Na vprašanja so radi odgovarjali. Večina je menila, da bi probleme onesnaževanja rešili z večjim discipliniranjem ljudi, z vzgojo otrok in mladih, s hitro in poglobljeno informacijo o problemih onesnaženosti in s čistilnimi akcijami vseh občanov.

5. skupina

POMETIMO PRED PRAGOM NAŠE ŠOLE

mentorica: Zdenka Bartol "Vsi vemo, kako onesnažujemo zrak, vodo in zemljo. Kako pa onesnažujemo naše medsebojne odnose?" so se vprašali v novinarski skupini. "Kakšno šolo imamo in kakšno šolo si želimo?" Sestavili so 10 vprašanj in anketirali učence v 4., 5., 6. in 7. razredu. Oblikovali so plakat z najbolj pogostimi in najbolj domiselnimi odgovori:

Učence moti, da imajo učitelji svoje ljubljence, da imajo učence razdeljene po "predalčkih", da se ne znajo pogovarjati o učenčevih težavah, da kaznujejo in preveč vpijejo...

Za sebe pravijo, da znajo prisluhniti težavam svojih sošolcev. Če hočejo, se znajo pogovarjati tudi tiho. Včasih preklinjajo. Želeli bi bolj prijazno urejene učilnice s slikami, plakati, rožami

in moškimi učitelji. Včasih čečkajo po klopih. Za malico bi jedli pice, hrenovke in sendviče. Med odmori bi poslušali glasbo...

6. skupina

FOTOGRAFIRANJE

mentor: Milan Čirovič

Skozi oko fotografskega aparata so opazovali, kaj je v našem okolju moteče in kaj je kraju v okras. Nastali so zanimivi posnetki. Fotografije so razstavili v šolski avli.

7. skupina

OČISTIMO GOZDNO UČNO POT

mentor: Janez Debeljak

V Mali gori poteka gozdna učna pot, ki jo spoznavamo v naravoslovnih dnevih. Skupina učencev je očistila cesto od Ugarja do cestnega odlagališča smeti v Mali gori. Po dva učenca sta nosila vrečo in jo polnili s smetmi. Vreče so nalagali na avtomobilsko prikolico. Največ je bilo polivinilastih vreč, steklenic in železja. Odpeljali so štiri prikolice smeti.

8. skupina

KAKO ČIST JE NAŠ ZRAK?

mentorica: Slavica Petrič

Najprej so si ogledali video film o ozračju. Drugo uro so delali poiskus, kako avtomobili onesnažujejo zrak. Ugotovili so, da osebni avtomobili na bencinsko in diselsko gorivo, pa tudi tovornjaki občutno zastrupljajo ozračje. Kako onesnažen zrak zastruplja rastline, so dokazali s poizkusom, v katerem smo uporabili rdeč nagelj in gorečo trsko, namazano z žveplom. Oboje smo zaprli v epruveto. In kaj se je zgodilo? Ko so čez nekaj časa epruveto odprli, se je nagelj spremenil v belo barvo in ovenel. Z vsemi tremi rezultati smo opremili plakat, ki so ga obesili v šolski avli.

9. skupina

LIŠAJSKA KARTA

mentorica: Lea Turščak Ugotovili so, da zrak v našem mestu in gozdu še ni hudo onesnažen. V gozdu so našli tudi primere grmičastih lišajev, kar potrjuje, da je zrak v gozdu še dokaj čist. V parku, sredi Ribnice, pa nismo našli nobenega primera grmičastih lišajev. V mestu je torej zrak bolj onesnažen kot pa v gozdu. Grmičaste lišaje najdemo narež v krajih, kjer je zrak čist. Kjer je zrak onesnažen, najdemo skorjaste lišaje.

10. skupina

ANALIZA VODE

mentorica: Jagoda Erčulj

Na dveh koncih Bistrice, pri gradu in v Gorenji vasi, so zajeli vodo. To sta bila vzorca tekoče vode, tretji vzorec pa so zajeli iz stoječega dela Bistrice. Analiza vode je potekala v učilnici. Primerjali so barvo zajete in destilirane vode, ocenili so bistrost in vonj, s posebnimi poskusi pa so določili tudi pH vrednost.

Pekarna
HRAM

**KRUH, KOT GA
JE PEKLA BABICA**

Trdnjava 1, Kočevje
Telefon: 855-558

SPORT

MIST

TRGOVINA S ŠPORTNO OPREMO

- odrasle in otroške bombažne majice 260 SIT
- polo majice 890 SIT
- oblačila znamk FILA, CHAMPION, SERGIO TACHINI, ADIDAS...
- copati REEBOK, NIKE, ATLANTA GAME, DIADORA...
- teniški grafitni loparji že od 4.190 do 7.390 SIT

VABLJENI V POSLOVALNICO
RIBNICA, KOLODVORSKA 3a
KOČEVJE, LJUBLJANSKA 9a - tel. 061/851-983

Reta d.o.o., Žlebič 38
Poslovna enota Vrvarska 3
61310 Ribnica, Slovenija
Tel. +38 61 861 185

RETA smo podjetje, ki vam nudi kvalitetne storitve na področju finančnega poslovanja, in sicer:

- vodenje poslovnih knjig v zasebnem podjetju po principu dvo-stavnega knjigovodstva
- obračun osebnih dohodkov
- vodenje blagajne
- plačilni promet
- izterjave
- fakturiranje
- finančno svetovanje

Vse navedene storitve vam nudimo hitro in strokovno na računalniško podprtem informacijskem sistemu.

Obiščite nas, pogovorili se bomo in prepričali se boste o naši ponudbi!

Urbanova 1a, 61310 Ribnica, tel. 861-447

vam v prijetnem ambientu nudi
pizze, sadne kupe, tople in hladne napitke

Dobrodošli ste vsak dan od 8. do 23. ure

NE EKSPERIMENTIRAJTE
S ČIŠČENJEM SVOJIH OBLAČIL!!
NISO TAKO POCENI!!!
PREPUSTITE TO DELO STROKOVNIM ROKAM!

EXPRES KEMIČNA
ČISTILNICA

TEKAVEC GAŠPER Delovni čas:
RIBNICA
Kolodvorska 7 od 8⁰⁰ do 17⁰⁰
Tel.: 863-147

Cesta na Ugar, Ribnica
(bivša kasarna) Tel.: 061/860-437

Odkup in prodaja **RABLJENIH AVTOMOBILOV**; urejanje dokumentacije (prenos lastništva za avtomobile); **POSREDOVANJE** pri nakupu rabljenih **VOZIL IZ TUJINE**; prodaja **VULKANIZERSKIH** strojev in **DVIGAL**; prodaja specializiranega **ORODJA** za avtomobilsko dejavnost.

TRGOVINA Z AVTODELI: za tipe OPEL, WV in ostale
RENT A CAR!!! Možnost nakupa STARO ZA NOVO!!

PRODAJA NOVIH AVTOMOBILOV: (OPEL, WV)

Na zalogi:

OPEL ASTRA 1.4, GL 3 vrata, 22.900 DEM

OPEL ASTRA 1.4 GL 5 vrat 23.900 DEM cene do registracije

AVTO SERVIS: lakiranje v lakirni komori; kleparska dela na rezalni mizi; mehanična dela; avtopralnica; vulkanizerstvo

VSE NA ENEM MESTU ZA VAŠ AVTO!!!

Gostilniški turnir v Loškem Potoku

Gostilna Pri Kapcu iz Travnika letos že četrto leto zapored organizira tradicionalni gostilniški turnir v malem nogometu. Na njem 29. in 30. maja sodeluje po pričakovanjih organizatorja kar 32 nogometnih ekip iz vse Slovenije, ki morajo nastopati pod imenom gostilne, bifeja, pizzerije, hotela, restavracije in drugih gostinskih lokalov. Turnir se igra po sistemu FIFA za mali nogomet. Tista ekipa iz ribniške občine, ki bo med vsemi nastopajočimi zasedla najboljšo mesto, bo prvak gostilniške ekipe občine Ribnica in bo za to prejela oprehodni pokal.

Rokometaši ribniške OŠ ubranili naslov najboljšše ekipe

V četrtek, 20. maja, so osnovnošolski rokometaši iz Ribnice na finalnem turnirju ŠSD ubranili naslov najboljših v državi, ki so si ga priborili lani prav tako na domačem terenu. Na turnirju so sodelovale še ekipe osnovnih šol iz Škofje Loke, Velike Nedelje in Velenja. Ribniški rokometni podmladek je po nedavni smoli na ekipnem turnirju mlajših dečkov, kjer je osvojil četrto mesto, tako znova dokazal, da sodi po kvaliteti prav v državni vrh.

AVTOBUM: 4 točke zaostanka

Nogometaši Avtobuma so po visokem porazu proti Primorju in zmagi tega tedaj drugo uvrščenega moštva proti vodilnemu Istragasu zaostal za vodilnima moštvoma kar za 4 točke. Kljub kasnejši visoki zmagi Avtobuma proti Taboru (3:0) in neodločenemu rezultatu proti Loki (2:2), se Kočevcem ni uspelo prilžati trenutno drugouvrščenemu Istragasu na manj kot 4 točke. Lestvica: 1. Primorje, 40 točk, 2. Istragas jadrans, 39 točk, 3. Avtobum, 35 točk.

Lestvica ONL Kočevje - 5. kolo

1. KOVINAR KT. 5 4 1 0 16:7 9 +9
2. TRI ZVEZDE 5 2 3 0 12:7 7 +15
3. SLOVENKA D.V. 5 3 1 1 18:10 7 +8
4. SNEŽNIK COREL 5 3 1 1 14:9 7 +5
5. ČRNI POTOK 5 3 1 1 8:5 7 +3
6. GRATVIG 5 2 2 1 12:6 6 +6
7. AG INŽENIRING 5 3 0 2 9:10 6 -1
8. KORIDA D. VAS 5 2 1 2 9:8 5 +1
9. SLOVENKA ŽEL. 5 1 1 3 10:21 3 -11
10. G. LOVŠIN 5 1 0 4 11:12 2 -1
11. MOZELJ 5 0 1 4 6:29 1 -23
12. JEDINSTVO 5 0 0 5 6:17 0 -11

GALOPSKE DIRKE V GLAŽUTI

V soboto, 1. maja, je ŠRC Glažuta organiziral galopske dirke pred samim domom v glažuti. Tekmovalo več skupin na izpadanje, tako da so gledalci lahko videli več štratov.

Galopske dirke so bile organizirane na pobudo Janija Petriča iz Velikih Lašč, ki skrbi za konje v Glažuti. On je pripravil tudi pretežen del pri izpeljavi tekmovanja. Uvrstitve najboljših:

1. Marko Stekič na Klari - rejni center Glažuta
 2. Jože zabukovec na Sisi lastnika janija Petriča - rejni center Glažuta
 3. Franc Okoren na Pegi - rejni center Draga
 4. Nada Okoren na Kondorju - rejni center Draga
- Prvi, ki je oživil konjeniški šport v širši okolici Kočevja je bil Franc Okoren iz Drage. Zadnje žase je vse več rejcev športnih konj na tem delu Dolenjske. V Glažuti si želijo, da se na podobnih prireditvah srečujejo rejci in ljubitelji konj v čim večjem številu.

N.S.

Drugo, prvo in tretje uvrščeni tekmovalci.

AVTOMOBILSKA IZLOŽBA AGATON d.o.o. Ribnica

Podružnica Ribnica, Šeškova 42, tel. 861-488, telefax 860-653, odprto od 9. do 13. ure
in od 15. do 18. ure, sobota od 9. do 12. ure

NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO
GENERALNO ZASTOPSTVO ZA SEAT

ZAGOTOVLJEN

SERVIS

NAJUGODNEJŠE CENE IN NAJVEČJA IZBIRA SEATLOVIH VOZIL:
NA ZALOGI: SEAT TOLEDO 1,9TD GL, GLX, 1,6i, 1,8i, 2,0i
NOVI TIP SEAT IBIZA: US, MODELI

Sprejemamo naročila za vsa SEATOVA VOZILA

Na zalogi tudi:

VW GOLF 1,4i CL KAT, 5 vrat, rdeč (26.045 DEM)
OPEL ASTRA 1,4i GL kat 60 PS že od 22.900 DEM naprej
OPEL ASTRA 1,4i GL, 82 PS, že od 24.000 DEM naprej
OPEL ASTRA 1,6i GT, 3 vrata, 100 PS že od 25.700 DEM naprej
OPEL ASTRA 1,6i caravan, GLS 100 PS že od 29.500 DEM naprej
OPEL ASTRA 1,4i CLUB, 82 PS, caravan že od 27.480 DEM naprej
OPEL VECTRA 1,6i GL diamond že od 32.900 DEM naprej
OPEL VECTRA 1,6i GL kat že od 29.500 DEM naprej
OPEL CALIBRA 2,0i 16V že od 48.500 DEM naprej

UGODNI LEASING IN KREDITNI POGOJI!

Cene so do registracije, plačljive v tolarški protivrednosti po prodajnem tečaju LB na dan plačila.

Se priporočamo!

transakta-r

Šeškova 1a, Ribnica
Telefon: 061/861-464
Telefax: 061/864-438
Del. čas.: Od 8. do 15. ure

BOGATA PONUDBA – DOBAVA TAKOJ

FIESTA

MONDEO

ESCORT

NA ZALOGI:

FIESTA od 17.800 do 22.470 DEM

ESCORT od 23.730 do 27.980 DEM

MONDEO od 29.500 do 37.120 DEM

ORION od 25.160 do 28.760 DEM

Na voljo so še SCORPIO in KOMBI TRANZIT

**POHITITE Z NAKUPOM KER SE PRIČAKUJE
SPREMEMBA CEN!**

CENE SO DO REGISTRACIJE

SMO NAJCENEJŠI V SLOVENIJI!

NEPREMIČNINE Reška c. 5a, KOČEVJE,

☎ 852-351

PRODAMO:

- gostinski lokal v Kočevju (komplet hiša in zemljišče)
- stavbno parcelo z zemljiščem v Šalki vasi

KUPIMO:

- novejšo stan. hišo v Kočevju
- več starejših vseljivih hiš v okolici Kočevja
- eno in dvosobna stanovanja v Kočevju
- starejšo posest na Dolenjskem ali Gorenjskem

DAJEMO V NAJEM:

- prodajni lokal v Kočevju (H. Marincelja 10)

ZAMENJAMO:

- 3-sobno stanovanje v Kočevju za stan. hišo v Ribnici ali Kočevju z doplačilom

NAJAMEMO:

- garsonjere in enosobna stanovanja v Kočevju
- prostor za skladiščenje od 50 do 100 m² v Kočevju
- manjši prodajni lokal v centru Kočevja

NUDIMO: kompletne storitve v zvezi s prodajo, nakupom, oddajo, najemom in ceditvijo nepremičnin.

M pralnica

Reška c. 5a, Kočevje (za avtobusno postajo)

Nudimo storitve pranja in likanja vseh vrst tekstila (delovnih oblek, odev, preprog, zaves in drugih tekstilnih izdelkov).

☎ 852-351

SE PRIPOROČAMO!

NOVA BETONARNA MOZELJ

**"NAŠ BETON JE TAK BETON,
DA NOBEN BETON NI TAK BETON,**

**KAKOR JE NAŠ BETON
B E T O N"**

**REKLAMNA PRODAJA PO ZELO
UGODNI CENI**

B E M O Z

**PRAVI NASLOV ZA VSAKOGAR,
KI GRADI, ADAPTIRA ALI
UREJA OKOLICO**

Cenjene stranke obveščam, da smo dobili spomladansko in letno ITALIJANSKO obutev po zelo ugodnih cenah.

Poskrbeli smo tudi za najmlajše: zanje imamo ortopedsko podložene, usnjene superge, sandale s trdim opetnikom in ortopedskim vložkom.

Na voljo imamo tudi vse vrste copat, pasov, denarnic, ortopedske vložke, torbice, razna zaščitna sredstva za usnje...

POPRAVLJAMO ČEVLJE IN IZDELUJEMO KLJUČE

**ZA VSO PRI NAS KUPLJENO OBUTEV DAJEMO
50% POPUST PRI PRVEM POPRAVILU**

TZO 1, Kočevje, tel: 851-056

Vse za veselo otroštvo

oprema in obleka
za dojenčke in
otroke
Čolnarska 1 (Ob Bistrici
nasproti železnice čez most)
☎ 861-825

UGODNO: gugalnice trenirke bluzoni pajkice
pampers pajaci igrače špichoze
otroške hlače spodnje perilo
del. čas: 14-19^h,
sobota 9-12^h
otroški bodiji

VENMA

vzdrževanje elektroaparatur Albert Mrak
Konca vas 8, Stara cerkev, tel. 855-130

SERVIS

oljnih gorilcev, električnega ročnega orodja,
varilnih aparatov

MONTAŽA

toplotne tehnike in vseh vrst instalacij

POSEBNO UGODNA STORITEV

montaža obnovljenih oljnih gorilcev

WEISHAUP, ELKO, ERTLI, HOFMAT..

vam predstavljajo
novo ponudbo
v komercialnem
centru IDEAL:

- SAMOPOSTREŽNA TRGOVINA
- MESARIJA (sveže meso, odojek, janček, – samostojna predelava v kooperaciji z mesarstvom IVANETIČ JANEZ iz Črnomlja)
- RESTAVRACIJA »KRONA«
 - malice, kosila (možne kompenzacije za vsako blago)
 - ponudba za šolarje (hot dog, hamburgerji, pizze, špageti, solate...)

POSTREŽBA NA TERASI!

**VSAKO DOBRO IDEJO
ZA DODATNO PONUDBO
BOGATO NAGRADIMO!**

VABLJENI!

908 (497.12 Koč)

7/02

II 22672 / 1993

Kočevje

Ljubljanska 18, tel.: 851-136

PRODAJNA AKCIJA OD 20. 5. do 5. 6. 1993

DO 40% POPUSTA

ZA:

salame • klobase • vino • testenine • bomboni
• keksi • kava • kumare, paradižnik, paprika
ETA • pomarančni sok • čips • šampon •
deodorant • tekoči detergent • mehčalec • pri-
bor za piknik • plinski gorilnik

**V VSEH TRGOPROMETOVIH TRGOVINAH V
KOČEVJU IN OKOLICI LAHKO KUPUJETE
Z MERCATORJEVIMI KARTICAMI IN KAR-
TICAMI LJUBLJANSKE BANKE!**

VELIKA PONUDBA NA ENEM MESTU

- ženska, moška in otroška športna konfekcija
- zavesе uvožene iz Nemčije
 - izdelki CANDY po ugodnih cenah
- štedilniki iz prokroma z dodatnim centralnim ogrevanjem

UGODNI PLAČILNI POGOJI

- možnost plačila na 3 čeke
- 6 mesečni kredit, 25 % plog in minimalne obresti
- kredit do enega leta, brez pologa s spremenljivo obrestno mero

**Mercator
Kmetijsko
gospodarstvo
Kočevje d.o.o.**

Izkoristite prednosti, ki vam jih nudi resta-
vacija »JANEZ«

- ugodna lokacija v središču mesta
- hrana pripravljena iz doma pridelanih proizvodov (meso, solata, jajca)
- prijeten ambient in prijazno osebje
- ugodne cene: najboljša malica samo 200 SIT
- bogato kosilo samo 400 SIT
- stalna ponudba divjačine, ribjih jedi in žabjih krakov.

INFORMACIJE 854 625

NOVO

JAHANJE V NARAVI!

**BODITE ENKRAT
NA KONJU**
in spoznajte Kočevsko
s konjske perspektive.

Samo 600 SIT/h.

INFORMACIJE 851-220

